COM ACOMPANYEM ELS INFANTS.

QUÈ VOL DIR ACOMPANYAR ELS INFANTS AMB AMOR I RESPECTE.

CRITERIS QUE HEM DE TENIR EN COMPTE TOTS ELS ADULTS QUE ACOMPANYEM ELS INFANTS DINS DE L'ESCOLA.

L'INFANT CAPAÇ

El nostre projecte pedagògic entén que cada infant està en continu creixement, que cal respectar les seves necessitats, els seus ritmes i la seva intimitat. Que ningú ha de forçar, accelerar o involucionar aquest procés de creixement des de l'experiència pròpia i la imposició. El nostre sistema educatiu implica construir relacions basades en la no imposició, la no directivitat, i el respecte als processos individuals.

A l'escola confiem amb els infants, sabem que són capaços de moltes coses i els oferim autonomia, ells ens responen amb responsabilitat. La presència dels adults a l'escola ha de ser curosa i molt respectuosa amb els infants, ha de preservar la seva seguretat i les seves necessitats. Per això és molt important que l'escola asseguri que els adults faran un bon acompanyament.

Els nens aprenen en funció dels seus interessos i necessitats. Els adults no podem dirigir, ni anticipar. Ni tan sols de formes amables o subtils.

Valorem més com s'aprèn que el propi aprenentatge. Els nens necessiten "descobrir" les coses per si mateixos. Els adults mai direm "això es fa d´aquesta manera", sinó en tot cas i sempre a partir de la iniciativa del nen "jo això ho faig d´aquesta manera" (deixa implícit que pot haver altres maneres igual de vàlides) .

LA PRESÈNCIA DE L'ADULT

La presencia dels adults a l'estona dels ambients, al jardí o en els temps de grup ha de ser discreta, evitant estar drets, és millor seure als tamborets, bancs o a terra. D'aquesta manera els oferim una proximitat discreta i a l'abast de les seves necessitats.

A cada ambient sempre hi ha d'haver un adult. Mai podem deixar l'ambient només amb infants. Només en cas d'urgència s'avisa un altre adult perquè ens substitueixi a l'ambient on estem acompanyant.

Els pares i les mestres han de trobar els seus temps per parlar, evitarem parlar amb les famílies a les hores d'ambients, i ens limitarem a fer un petit intercanvi si és necessari. Aquest és un temps per acompanyar els infants.

Als ambients no intercanviem informacions entre adults. És molt important evitar tenir converses entre nosaltres, les mestres, quan estem acompanyant en un ambient.

No mengem quan estem acompanyant els infants, tampoc al pati o al jardí. Només mengem amb ells a les estones d'esmorzar.

Per escoltar als infants i per parlar-los… ens ajupim posant-nos a la seva alçada. És important que els mirem i que ens mirin als ulls quan parlem. Si no ho fan, els demanem que ens mirin als ulls abans d'iniciar una conversa. Quan ens ajupim i els mirem, els estem dient "hi sóc", "estic aquí".

Respectem els seus espais, temps i moments personals. Podem preguntar-los què necessiten (per exemple, "Vols que em quedi amb tu o prefereixes estar sol/a?"), o intentar detectar, a través de l'expressió corporal o de la mirada, les seves demandes o necessitats. Respectem els ritmes dels infants i adoptem una actitud tranquil·la, sense presses, els mestres som els encarregats de preservar aquest clima.

SABER ESTAR

Mantenim un to de veu suau i més aviat fluix. Ens apropem sempre als infants per parlar amb ells i elles, i no alcem la veu. És important evitar dirigir-nos als nens i a les nenes des d'una distància que impliqui emprar un to de veu massa elevat.

No dibuixem davant dels infants amb la intenció d'oferir-los un model. Confiem que ells són capaços de fer allò que es proposen. Utilitzem models del natural o bé fotografies tot fent la reflexió d'allò que estan observant.

Evitem fer judicis sobre la seva persona i no emprem adjectius qualificatius ("Ets…"). Parlem des de la nostra emoció… No fem valoracions de l'estil "molt bé", "molt malament", "així no es fa", "és molt lleig pegar"… Procurem reflectir els nostres

pensaments parlant sempre des de les nostres sensacions, des de la nostra persona, no de les seves actuacions… “Em sento malament si em crides”, “Jo ho se fer així”, “A mi no m’agrada estar amb tant de soroll”. Abastem els fets relacionant-los amb les persones i amb les situacions. Els ajudem a connectar amb la seva emoció… Davant de les coses que han fet i que ens mostren (dibuixos, com salten…) evitem donar la nostra aprovació, oferint seguretat en les seves accions. Els preguntem com s’han sentit ells i elles mentre ho feien o descrivim el que hem vist: “Has fet…”, “Estàs content de com ho has fet?”, “Com ho has fet?”, “Ho has fet tu sol/a!”. Donem el reconeixement enriquint el llenguatge i aprofitem aquests moments per compartir amb els infants i anar consolidant vincles afectius, afinitats…

També els podem ajudar a percebre els propis avenços respecte a produccions o fets viscuts anteriorment. És important dedicar-los l’estona que ens demanin.

No fem comparacions ni parlem en termes de competitivitat. No diem “Ho fa millor / més ràpid…”. En cap cas fomentem la rivalitat entre infants. No fem servir felicitacions, i encara menys en veu alta (podrien interpretar que cal actuar o ser com el company o companya a qui s’està felicitant). L’important no és que els nens i les nenes facin les coses per tenir el reconeixement de l’adult, per agradar a l’adult… Cal fer les coses perquè un mateix se sent a gust fent-les d’aquella manera.

Acceptem els seus sentiments, sense jutjar-los ni desmereixe’ls, encara que no els entenguem. No fem servir sentències del tipus “per això no es plora”, “no et preocupis”, “no ploris”, “no t’enfadis”… Empatitzem amb la situació que viu l’infant. Mai neguem els seus sentiments, al contrari els reconeixem. Sovint no cal massa paraules, la nostra presència ja els acompanya.

GESTIÓ DEL CONFLICTE

Hem de crear les condicions necessàries per què siguin ells qui resolguin els conflictes a la seva manera, i hem de fugir de protocols d’adults. Hem de respectar els moments en que ells mateixos gestionen els conflictes. L’important és que siguin els mateixos infants els qui se sentin bé amb la manera com han resolt el conflicte. No acceptem mai agressions verbals, físiques o emocionals que considerem són faltes de respecte.

Evitem sempre emprar les amenaces, el càstig o els premis, i les expressions que indirectament comporten aquestes condicions: “Si no menges no et faràs gran”, “Si

recolliu us explicarem un conte”… És una realitat que cada acció porta implícita una conseqüència. No cal inventar-nos res.

La millor ajuda que podem oferir-los és ser-hi. L’adult acompanya i observa atentament, la seva presència dóna seguretat a l’infant, evitant ajudar-los si no és necessari. Els ajudem quan ens ho demanen o si observem que ho estan passant malament davant d’una situació que no poden o no saben com resoldre. Ajudar no implica fer la tasca per ell o per ella, sinó donar recursos perquè el mateix infant pugui cercar una solució i aconseguir el que es proposa. Quan pensem que els cal ajuda i no ens la demanen sempre els preguntarem si volen la nostra ajuda, de manera que siguin ells els que prenen la decisió. Actuarem davant de situacions d’inseguretat o falta de respecte vers les persones, els materials o els espais vetllant per tenir un clima adequat.

Procurem no donar la resposta o la solució abans que l’infant hagi intentat trobar-la. Cal acceptar les seves “solucions” (dins d’uns paràmetres) tot i que nosaltres sapiguem que no funcionaran. Deixem que sigui l’infant qui arribi a les seves pròpies conclusions. Davant de certes preguntes podem contestar: “I què podem fer?”, “I què pots fer?”, “Com ho podríem resoldre?”

ELS LÍMITS

Els nostres límits són clars, coneguts i cal complir-los. És responsabilitat de l’adult vetllar pel seu compliment, davant d’una manca de respecte vers els límits, farem saber a l’infant d’una manera clara i contundent que això a l’escola no es pot fer!